

Konsultatīvās padomes sanāksmes PROTOKOLS

Rīga

2021.gada 8.decembrī

Nr.4

Sanāksme tiek organizēta attālināti tiešsaistes režīmā ar lietojumprogrammas „Microsoft Teams Meeting” nodrošinājumu.

Sanāksmē piedalās:

1) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes pārstāvji:

Alda Ozola,	priekšsēdētāja
Anna Upena,	padomes locekle
Rota Šnuka,	padomes locekle
Intars Birziņš,	padomes loceklis
Imants Mantiņš,	padomes loceklis
Jānis Miķelsons,	izpilddirektors

2) Konsultatīvās padomes pārstāvji:

Konsultatīvās padomes vadītājs:

Edmunds Valantis, Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs

Konsultatīvās padomes locekļi:

Gunārs Valdmanis,	Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras padomes loceklis
Jānis Bērziņš,	Latvijas Siltumuzņēmumu asociācijas viceprezidents
Līga Daugaviete,	Konkurences padomes padomes locekle
Lilīta Vagele,	Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības priekšsēdētāja vietniece
Uldis Reimanis,	Satiksmes ministrijas valsts sekretāra vietnieks
Rudīte Vesere,	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Vides aizsardzības departamenta direktore
Andris Akermanis,	Latvijas Pašvaldību savienības padomnieks enerģētikas jautājumos
Uldis Biķis,	Latvijas Darba devēju konfederācijas viceprezidents
Ieva Baldiņa,	Patērētāju tiesību aizsardzības centra Patērētāju tiesību uzraudzības departamenta direktore/iestādes direktora vietniece (iesniegta 08.12.2021. elektroniski parakstīta pilnvara Nr.2.-1/10902 par Baibas Vītoļņas pārstāvniecību šajā sanāksmē)

3) klātesošās personas:

Baiba Vītoļņa, Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktore

4) Konsultatīvās padomes sekretariāta pārstāvji:

Diāna Kristapa, Baiba Jakobsone, Ieva Lezdiņa, Ieva Lazdiņa, Kristīne Briede

5) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izpildinstitūcijas pārstāvji:

Kristaps Treimanis, Kārlis Barančans, Ilze Tarvāne, Andris Virtmanis, Elita Grante, Ieva Feldmane, Lija Makare, Līga Novada, Ingrīda Salna, Māra Bērziņa, Aigars Mežals

Sanāksmi protokolē: **Ieva Lezdiņa**, Konsultatīvās padomes sekretariāta pārstāve

Sanāksmi sāk pulksten 10.00.

Notiek audioieraksts.

Konsultatīvās padomes vadītājs Edmunds Valantis iepazīstina klātesošos ar apstiprināto darba kārtību.

DARBA KĀRTĪBA

1. SKDS pētījuma prezentācija.
2. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas stratēģija 2022.–2026.gadam.
3. Dažādi informatīvi jautājumi.

Sēdes darba kārtības jautājumi tiek izskatīti šādā secībā:

1. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas stratēģija 2022.–2026.gadam.
2. SKDS pētījuma prezentācija.
3. Dažādi informatīvi jautājumi.

1. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas stratēģija 2022.–2026.gadam

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (SPRK) padomes priekšsēdētāja **Alda Ozola** sniedz prezentāciju „Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas stratēģija 2022.–2026.gadam”.

Līdz sanāksmes sākumam Konsultatīvās padomes locekļiem tika nosūtīts Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas stratēģijas projekts 2022.–2026.gadam ar aicinājumu izteikt viedokļus.

J. Bērziņš norāda, ka, pirmkārt, par atbildīgu un mērķtiecīgu regulēšanas praksi ir norādīts labs mērķis – nodrošināt inovācijas atbalstošu un stimuliem balstītu regulējošo vidi, tomēr turpmāk stratēģijas tekstā par šiem stimuliem nekas nav minēts. Otrkārt, būtiski pārdomāt, lai Regulatora mājaslapā siltumenerģijas tarifi ir viegli salīdzināmi starp apdzīvotām vietām Latvijā. Treškārt, pie stratēģisko uzdevumu raksturojošiem rādītājiem, ir vērts pārdomāt tarifu projekta izskatīšanas vidējo laiku. Ceturtkārt, kvalitātes rādītājos ir minēti zudumi un ražošanas efektivitāte, bet, raugoties no klientu viedokļa, ne zudumi, ne arī efektivitāte par kvalitāti klientam neliecina. Attiecībā uz pakalpojuma kvalitāti uz šo rādītāju ir vērts raudzīties no lietotāju puses. Līdzīgi kā citās enerģētikas nozarēs, arī siltumenerģijas nozarē ir izmērāmi tādi rādītāji ka SAIDI un SAIFI. Pozitīvi tiek novērtēta Regulatora apņēmība turpināt darbu pie līmeņatzīmju ieviešanas. Piektkārt, būtiski precizēt sadaļā „Enerģētika” ietverto nozaru sadalījumu, tostarp termina *decentralizētās enerģētikas* lietojumu, kas attiecas arī uz siltumapgādi.

G. Valdmanis pozitīvi novērtē sagatavoto Regulatora darbības stratēģiju un plānotos darbības virzienus. Vienlaikus uzsver, ka šobrīd tīkla noslodze atpaliek no kaimiņvalstīm, kā rezultātā īpatnējās izmaksas ir lielākas. Tīkla noslodzes rādītāja aprēķinā aicina izmantot īpatnējos investīciju un izmaksu rādītājus uz vienu kilometru, lai šo rādītāju varētu salīdzināt ar kaimiņvalstu sistēmas operatoriem. Norāda, ka komunikācijai ir jābūt stimulējošai, lai lietotājs prot izmantot priekšrocības un neveic darbības, kas padara tīklu nekonkurētspējīgu. Regulatora loma ir sabalansēt pušu intereses – šādas komunikācijas nodrošināšana ir svarīga. Būtiska ir arī Regulatora kā arbitra loma. Aicina stratēģijas dokumentā atspoguļot starptautiskās sadarbības aspektu.

U. Reimanis norāda, ka par elektronisko sakaru un pasta nozari ir apstiprināta BEREC stratēģija un tie mērķi būs Satiksmes ministrijas Sakaru departamenta pārziņā, kas sekos līdz 5G savlaicīgai ieviešanai. Citu iebildumu par stratēģiju nav. Būtiski nodrošināt sekmīgu nozares asociācijas un valsts sektora sadarbību, piemēram, attiecībā uz jaunu komersantu ienākšanai pasta nozarē.

L. Daugaviete atzīst, ka Konkurences padomei ir prieks redzēt, ka starp Regulatora mērķiem ir minēta konkurences attīstīšana un šķēršļu samazināšana. Skatoties nozaru griezumā, risināmie jautājumi ir līdzvērtīgi tiem, pie kā strādās arī Konkurences padome. Ņemot vērā, ka HHI indeksu ietekmē vairāki faktori, pārvaldes iestāžu darbība nav vienīgais faktors, kas ietekmē minēto indeksu. Konkurences padomei nākamais gads iezīmējas ar augstu komersantu apvienošanās aktivitāti, kas arī ietekmē tirgus koncentrāciju.

I. Baldiņa izsaka gandarījumu, ka viens no stratēģiskajiem mērķiem ir lietotāju pratības palielināšana un pakalpojumu sniedzēju maiņa. Patērētāju tiesību aizsardzības centra ieskatā, ir būtiski, lai lietotāji būtu informēti par pakalpojumu sniedzēju maiņas noteikumiem. Attiecībā uz izglītošanu, būtiska ir arī informēšana par atbalsta pieejamību aizsargātiem lietotājiem. Būtiski veicināt lietotāju informēšanu par jaunajiem Elektronisko sakaru likuma izmaiņām, kas drīzumā stāsies spēkā. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs vērš uzmanību uz siltumenerģijas parādu problemātiku un ekspertizēs veikto dabasgāzes uzskaiti.

L. Vagele norāda, ka komersantiem droša darbība ir jānodrošina neatkarīgi no pieprasījuma apjoma svārstībām. Attiecībā uz darbību izmaksu tendenci Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LABS) ir informēta, ka šajās enerģētikas nozarēs specifika stipri ierobežo salīdzināmo izmaksu tendenci tautsaimniecībā un sakarā ar to darbaspēka resursi ir ierobežoti, attiecībā tieši par tehnisko personālu. Par tehnoloģijas nomaiņas izmaksu efektivitāti LABS saprot esošo virzību uz atjaunojamo energoresursu izmantošanu. Atjaunojamie energoresursi salīdzinājumā ar fosilajām tehnoloģijām būs konkurētspējīgi, ja atjaunojamie energoresursi būs lētāki un pieejamāki nekā fosilie, bet pagaidām tendence iezīmējas pretēji. Saistībā ar pakalpojumu kvalitātes rādītāju tendencēm, LABS ieteiktu skatīties ne tikai SAIDI un SAIFI rādītājus, bet vērtēt tieši klientu apkalpošanas kvalitāti un pieejamību, neatstājot šos parametrus ārpus kontroles.

E. Valantis izsaka pateicību par dzirdēto prezentāciju un sagatavoto Regulatora darbības stratēģijas projektu, kas ir viegli izsekojams un uztverams dokuments. Stratēģiskie mērķi KPI ir nedefinēti, un tā optimālā skaita izvērtēšana ir Regulatora kompetencē. Būtiski ir domāt gan par inovācijām, gan digitalizāciju, gan to, kā kopumā valstī notiek pāreja uz atjaunojamiem energoresursiem. Atzinīgi novērtē dokumentā minēto par infrastruktūras efektīvo noslodzi. Būtu svarīgi, ka dokumentā pie KPI tabulas šis rādītājs ir izteikts konkrēti (skaitliski).

Aicina enerģētikas nozares paragrāfā izdalīt katru enerģētikas nozari atsevišķi. Aicina siltumapgādes nozarē aprakstīt investīciju uzkrājumu iespējas infrastruktūras uzlabošanai, pēc līdzvērtīga principa, kā minēts ūdenssaimniecības nozarē.

Būtiski veidot dialogu ar ražojošiem uzņēmumiem, lai novērstu nepieciešamo paralēlo sistēmu izveidi kanalizācijas jomā, kā rezultātā gan komersanti, gan pašvaldība ir spiesta ieguldīt nelietderīgi ievērojamus finanšu līdzekļus.

Papildus vērš uzmanību uz nepieciešamību izvērtēt iespēju veikt vienas kopīgas infrastruktūras 5G jomā ieviešanai Latvijā nevis operatoriem veidojot paralēlas sistēmas. Vienas kopīgas sistēmas izveide ļaus sasniegt augstāku noslodzi un mazākas izmaksas klientiem, jo būs jāveic ievērojamas investīcijas infrastruktūrā.

U. Reimanis norāda, ka investīcijas, kas ir paredzētas 5G izbūvei, ir nepietiekamas. Katrs operators vēlas attīstīt savu infrastruktūru. Šobrīd ir ministra iniciatīva attīstīt tīkla infrastruktūru gar „Via Baltica”, un līdz ar to šo jautājumu ir būtiski raudzīties starptautiskā griezumā, iesaistot Igauniju un Lietuvu. Piekrītu Ekonomikas ministrijas paustajam par infrastruktūras sadarbības izvēršanu vienā tīklā.

A. Ozola izsaka pateicību Konkurences padomes pārstāvjiem par paustajiem viedokļiem un komentāriem, kā arī aicina klātesošos papildu priekšlikumus un komentārus iesniegt arī rakstveidā līdz 2021.gada 17.decembrim. Papildus sniedz īsu komentāru par būtiskākajiem iepriekš paustajiem viedokļiem.

2. SKDS pētījuma prezentācija

SPRK izpilddirektors **Jānis Miķelsons** informē Konsultatīvās padomes locekļus par SKDS pētījuma rezultātiem 2021.gadā, kas attiecas uz komersantu un sabiedrības vērtējumu par Regulatora darbu.

Noklausoties prezentāciju, iebildumi, papildinājumi vai komentāri no klātesošajiem nav saņemti.

3. Dažādi informatīvi jautājumi

E. Valantis aicina komentārus un priekšlikumus par Regulatora darbības stratēģijas projektu iesniegt rakstveidā līdz 2021.gada 17.decembrim un informē, ka nākamā Konsultatīvās padomes tikšanās provizoriski tiek plānota 2022.gada pavasarī. Pateicas visiem dalībniekiem par dalību sanāksmē.

Sanāksmi Nr.4 beidz pulksten 11.35

Konsultatīvās padomes vadītājs

Edmunds Valantis

Konsultatīvās padomes sekretariāta pārstāve

Ieva Lezdiņa